

Broj: 03-20-3335-4/2023
Dana; 17.07.2023. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Program rada za 2023. godinu Javne ustanove „Veterinarski zavod“ Bihać, dostavlja se

Na osnovu člana 96. stav (2) i 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), u prilogu akta dostavljamo vam Program rada za 2023. godinu Javne ustanove „Veterinarski zavod“ Bihać, uz sljedeće:

O b r a z l o Ź e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na svojoj 36. sjednici održanoj dana 14.07.2023. godine donijela Zaključak broj: 03-02-2190-526/2023, s kojim nije prihvatila Program rada za 2023. godinu Javne ustanove „Veterinarski zavod“ Bihać

Kako je članom 2. stav (2) Odluke o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu koji se upućuju Skupštini i Vladi Unsko-sanskog kantona, propisano da su javne i zdravstvene ustanove, javna preduzeća, zavodi, službe, fondovi čiji je osnivač Skupština Kantona ili tijela i lica koja imenuje, potvrđuje ili razrješava Skupština, dužni program rada i izvještaj o radu dostaviti Skupštini Kantona na način utvrđen u predmetnoj odluci u prilogu akta dostavljamo Vam na razmatranje Program rada za 2023. godinu Javne ustanove „Veterinarski zavod“ Bihać, predlagača Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

S poštovanjem,

Prilog: Program rada za 2023. godinu Javne ustanove „Veterinarski zavod“ Bihać

Dostavljeno:
1. Naslovu
2. a/a

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/08), a u vezi s članom 9. Pravila JU "Veterinarski zavod" Bihać, Vlada Unsko-sanskog kantona na 36. sjednici održanoj dana 14.07.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Ne prihvata se Program rada za 2023. godinu Javne ustanove "Veterinarski zavod" Bihać, s tim da se materijali upute Skupštini Unsko-sanskog kantona na dalje razmatranje i usvajanje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-02-2190-526/2023
Bihać, 14.07.2023. godine

Na osnovu člana 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici _____ održanoj dana _____, donosi:

ZAKLJUČAK

I

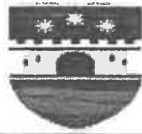
Ne prihvata se Program rada za 2023. godinu Javne ustanove “Veterinarski zavod” Bihać.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: _____
Bihać, _____

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona

PLAN RADA ZA 2023.g.

Bihać, decembar 2022.g.

SADRŽAJ

I - UVODNI DIO	3
I - 1. Razlozi planiranja	3
I - 2. Osnovni podaci o J.U. "Veterinarski zavod" Bihać	4
I - 3. Organizacija i polje djelovanja	5
II - NORMATIVNI DIO	6
II - 1. Pravni osnov za rad (normativni okviri)	6
II - 2. Kadrovska struktura	7
II - 3. Upravni odbor	7
III - IV TEMATSKI DIO I KONTINUIRANI POSLOVI	8
Tabela 1	8
Grafikon 1	8
A - R A Z R A D A	9
A-1. Postojeće stanje	9
A-2. Ciljevi rada sa dinamikom realizacije	9
Tabela 2	9
A-3. Aspekti okvirne dinamike realizacije sa pojedinim koracima	11
A.3.1. Proširenje laboratorijskih i uredskih kapaciteta	11
A.3.2. Stavljanje u funkciju novih (predviđenih) odjela, laboratorija, nabavka laboratorijske opreme i uvođenje novih metoda	11
A. 3.3. Stručno usavršavanje	13
A.3.4. Povećanje broja zaposlenih	13
A.3.5. Ostale aktivnosti	13
Tabela 3	15
Tabela 4	16
Tabela 5	17
B.OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA REALIZACIJU CILJEVA	19
B.1. Očekivani efekti	19
C.PROJEKCIJA FINACIJSKOG DIJELA KONTINUIRANIH POSLOVA ZA 2021.G.	20
Tabela 6.	21
Grafikon 2.	21
C.1. Obrazloženje Plana prihoda	21
C.1.1 Prihod	21
C.1.2Tendencia	22
C.1.3 Realizacija	22

C.1.4 Opravdanost	22
C.1.5 Opravdanost	22
C.1.6 Prihod	23
C.1.7 Očekivan	23
Grafikon 3.	23
C.2 Planirani rashodi poslovanja u 2021.godini	24
Tabela 7.	24
C.2.1. Obrazloženje Plana rashoda za 2021. godinu	26
Tabela 8.	27
Grafikon 4.	28
D. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	28

I - UVODNI DIO

I – 1. Razlozi planiranja

Okvirni dokument Politika kvaliteta, iz kojeg proizilazi obaveza, a time i ozbiljnost planiranja rada J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać dokazuje svoju opredjeljenost da, primjenom i poštivanjem odgovarajućih principa definiranih kroz ostvarivanje dobre stručne prakse, zakona i pod zakonskih propisa, standarda, metoda, normativa i postupaka ispitivanja, pa sve do kontinuiranog stručnog osposobljavanja svih zaposlenih, a u cilju ostvarenja visokog nivoa stručnosti, povjerenja kao i ispunjenja očekivanja Osnivača i drugih zainteresiranih strana, dostigne zavidan i jedinstven kvalitet.

Temeljne odrednice J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać vidi u činjenici da potvrdi svoju opredjeljenost za dugoročnost i nastojanja da kroz djelovanje i stručnu osposobljenost uposlenih udovolji zahtjevima uvedenih standarda, bude na usluzi struci i zahtjevima iste, kao i brojnim komitentima/proizvođačima širom F BiH, te ispoštuje Odluku o osnivanju ovakve ustanove.

Ovakvim pristupom se realiziraju i ciljevi zbog kojih postoji Zavod, a to su:

- stručan i na naučnim osnovama zasnovan kvalitetan nadzor i monitoring općeg zdravlja životinja, kao i stanja aktualnih zaraznih i parazitarnih bolesti domaćih životinja i ljudi kroz njihovo otkrivanje, utvrđivanje i determinaciju raznim dijagnostičko-laboratorijskim postupcima,
- praćenje i utvrđivanje higijenske, mikrobiološke i zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla, vode i hrane za životinje propisanim i akreditiranim metodama,
- utvrđivanje kvaliteta gotovog proizvoda kao i sirovine kroz fizikalno-kemijske analize,
- utvrđivanje biorezidualnih i rezidualnih materija u namirnicama animalnog porijekla,
- kontrola kvaliteta sirovog mlijeka uz upotrebu visokosofisticirane opreme,
- praćenje zdravstvenog stanja mliječnih životinja s aspekta oboljenja mliječne žlijezde, kao i poboljšanja zoohigijenskog ambijenta proizvodnih kategorija životinja.

J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać u narednom periodu svoje ambicije i planove namjerava maksimalno realizirati, kako u proširenju svojih prostornih kapaciteta, tako i na polju proširenja svojih djelatnosti pokretanjem kako formiranih laboratorija, tako i pokretanjem novih odjeljenja, dodatno usavršiti postojeće metode, te usklađene metode sa međunarodnim standardima usavršavati i održavati na zavidnom nivou, te pratiti nadolazeću legislativu i kompletan rad uskladiti prema istoj uz dodatne opservacije preuzetih zadataka i obaveza, kao ključnih razloga za izradu Plana i programa rada J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać za 2023. godinu.

I – 2. Osnovni podaci o J.U. "Veterinarski zavod" Bihać

Ustanova je osnovana Odlukom Skupštine USK-a 30.juna 2000.godine kao „Kantonalni veterinarski zavod“, sa sjedištem u Bihaću.

Temeljem Odluke Skupštine USK-a br. 01-1-375/2005 od 30.06.2005.godine izvršena je preregistracija u Javnu ustanovu „Veterinarski zavod“ Bihać čime je ozvaničen početak rada i djelovanja Zavoda kao veterinarske ustanove naučno-dijagnostičkog karaktera.

Ključne godine u razvoju su:

- 2005.- donošenje Odluke o samofinansiranju od stane Osnivača,
- 2005.- formiranje Odjeljenja serologije sa parazitologijom i Odjeljenja za higijenu živežnih namirnica i vode,
- 2005. - počinje ispitivanje životinjskih seruma na zarazne bolesti i samim tim formiranje odjeljenja Serologije i parazitologije
- 2005. - formiranje odjeljenja za higijenu živežnih namirnica i vode koja se sastoji iz mikrobiološkog i fizikalno-hemijskog dijela, sa pratećim prostorijama za uništavanje istog
- 2006. - uvode se nove metode kao i tehnike rada u oba odjeljenja, vrši se sistematizacija radnih mjesta. 01.12.2006.g. uveli smo ISO 9001 a i toku su aktivnosti i pripreme za akreditaciju kako laboratorija tako i osoblja (ISO 17025)
- 2007. - dobijena akreditacija ISO 17025
- 2008.- pokreće se laboratorija za sirovo mlijeko uz pomoć visokosofisticirane opreme
- 2011. - Laboratorija je reakreditirana (BATA) po standardu 17025 uz proširenje metoda
- 2011.- Pokrenuli laboratorij za rezidue
- 2012.- Uvode se četiri nove metode,
- 2012.- Pokrenuli novu laboratoriju za bolesti mliječne žlijezde,
- 2012.- Izvršili izmjene i dopune svih akata Zavoda u skladu sa procedurom i potrebnim zakonskim aktima
- 2012.- Laboratorija je akreditirana od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) za Standard 17025 po BAS EN ISO Standardima, za čije potrebe je uvedeno još 20 metoda, te time učinili **Izveštaj o ispitivanju valjanim van granica Bosne i Hercegovine**
- 2013.- Uveli Standard 14001, Sistem upravljanja okolinom, recertificirali se za Standard 9001
- 2013.- Obranili redovni nadzor za Standard 17025 kod HAA
 - Proširili broj prijavljenih metoda za akreditaciju kod BATA-e
- 2013.- Uradili rekonstrukciju laboratorijskog i službenog prostora JU „ Veterinarski zavod“ Bihać, te kompletne uvjete rada uposlenih doveli na visoki nivo
- 2014. - Obranili redovni nadzor za Standard 17025 kod HAA i BATA-e
- 2014. - Uveli 10 novih metoda i onima koje su potrebne validirali, akreditirali i stavili u proces rada gdje spada i CEP projekat
- 2014. – aplicirali i dobili projekat kod evropskih predpristupnih fondova po prvi put u vrijednosti 686.000,00 KM
- 2014. – Kalibrirali analize sirovog mlijeka za KOZIJE MLIJEKO i time postali prva u BiH laboratorija gdje je na isti način moguć otkup kozijeg mlijeka kao i kravljeg kroz analize mlijeka
- 2015.- Uradili i isfinansirali konverziju kravljeg i kozijeg sirovog mlijeka za potrebe Države zbog dolaska FWO inspekcije a vezano za izvoz sirovog mlijeka u EU.
- 2015.- Obnovili akreditaciju kod BATA ušli u treći ciklus
- 2015.- U sklopu projekta BEE PROMOTED započeli realizaciju projekta, organizirali 4 radionice, nabavku opreme za pčelare, formiranje centra za reprodukciju matice itd.
- 2016. – Završili implementaciju projekta BEE PROMOTED u potpunosti,

2016.- Aplicirali na IPA project prekogranične suradnje sa Agronomskim fakultetom Zagreb vrijedan 1.500 000 Eura – prošli prvi krug eliminacija

2016.- Opremili laboratorij za kontrolu kvalitete meda, obnovili vozni park komplet.

2017.- Kupili novi digestor, Kjeldal I Atomski apsorber za potrebe fizikalno hemijskih analiza;

2018.- Uspješno završili treći ciklus akreditacije za BAS EN ISO 17025 od strane BATA-e I samim tim održali kontinuitet u provođenju sistema upravljanja I rada po principima I zahtjevima ovog Evropskog standard,

2018.- Organizirali 3 kongres o kvaliteti I organizaciji pčelarske proizvodnje u Bihaću sa međunarodnim učešćem.

2019 – Suorganizirali 4 kongres o kvaliteti I organizaciji pčelarske proizvodnje u Sarajevu sa međunarodnim učešćem.

2019 – Uspješno završili ocjenjivanje od strane BATA-e po novom standardu 17025:2018, prvi laboratorij u BiH.

2020 – Podnjeli zahtjev FMPVŠ za obnovu odobrenja za rad u pogledu ispunjavanja prostornih i ljudskih resursa

2021. Dobili odobrenje za rad od strane FMPVŠ za period od 3 godine.

2022. Dobili Rješenje o potvrđivanju statusa odobrene akreditacije

I – 3. Organizacija i polje djelovanja

Sukladno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta na koji je suglasnost dala Vlada USK-a (br.:03-017-2535/2013 od 21.03.2013 g.) predviđeno je da se planirani poslovi iz nadležnosti Zavoda obavljaju u okviru jednog općeg i četiri stručna Odjela sa pripadajućim laboratorijama:

Direktor: zadužen za vođenje politike Zavoda, organiziranjem rada i rukovođenjem kroz Pravila i ostala akta zavoda uz nadzor upravljačke strukture.

- **Menadžer kvaliteta** (Quality Manager-QM menadžer)

Osnova rada QM- menadžera je da rukovodi implementaciju svih uvedenih standarda, vrši njihovu provedbu u smislu nadzora, obrađuje izmjene i dopune, te vrši edukaciju uposlenih u smislu istih.

- **Opći odjel** predstavlja administrativni dio Zavoda koji je na čelu s Načelnikom odjela zadužen za provođenje općih odluka, saglasnosti i zaključaka uprave i direktora koje se odnose na organiziranje rada i rukovođenjem kroz Pravila i ostala akta zavoda uz nadzor direktora. Predviđena pravna, finansijska i informatička podrška u svom djelokrugu rada pretpostavlja zadatke shodno opisu poslova iz navedenog pravilnika.

- **Odjel za higijenu i tehnologiju namirnica animalnog porijekla i vode:**

a/ Laboratorij za mikrobiologiju hrane, vode i hrane za životinje,

b/ Laboratorij za kontrolu kvaliteta hrane, vode i predmeta opće

upotrebe,

c/ Laboratorija za rezidue

Osnov rada Odjela čine detaljne i propisane mikrobiološke, fizikalno-kemijske, biorezidualne i rezidualne analize namirnica animalnog porijekla s ciljem utvrđivanja njihove mikrobiološke, higijenske i kvantitativno kvalitativne ispravnosti i valjanosti za upotrebu u ishrani ljudi i životinja.

- **Odjel za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka:**

- a/ Laboratorij za kontrolu sirovog mlijeka,

- b/ Laboratorij za bolesti mliječne žlijezde,

Osnov rada Odjela čine propisane analize sirovog mlijeka s ciljem utvrđivanja njihove mikrobiološke, higijenske i kvantitativno kvalitativne ispravnosti i valjanosti za otkup i preradu, a namjenjeni za ishranu ljudi.

- **Odjel za epidemiologiju i zarazne bolesti:**

- a/ Serološki laboratorij za dijagnostiku bakterijskih i virusnih bolesti i molekularnu biologiju,

- b/ Laboratorij za patomorfološku dijagnostiku (perad)

- c/ Laboratorij za invazione bolesti, bolesti peradi, pčela i riba

- d/ Služba za epizootologiju.

Odjel je zadužen za vršenje i provođenje dijagnostičkih postupaka i metoda u cilju utvrđivanja sumnje ili postojanja određenih zaraznih i parazitarnih bolesti kod određenih vrsta i kategorija životinja kao i zoonoza (zaraznih bolesti koje se prenose sa životinja na ljude).

II – **NORMATIVNI DIO**

II - 1. **Pravni osnov za rad (normativni okviri)**

U definiranju i izradi Plana i programa rada Zavoda za 2022.godinu kao polazna osnova, u obzir su uzeti sljedeći normativni akti:

- Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave (Službeni glasnik USK-a br.10/05),
- Uredba sa zakonskom snagom o javnim ustanovama
- Zakon o Javnim Ustanovama FBiH, USK-a
- Zakon o Vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima F BiH
- Pravila J.U. "Veterinarski zavod" Bihać, broj 01-108-1/13 od 24.01.2013
- Pravilnik o radu J.U."Veterinarski zavod" Bihać, broj 01-109-1/13 od 24.01.2013 god.
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta u J.U."Veterinarski zavod"Bihać, broj 01-110-1/13 od 24.01.2013.god.
- Pravilnik o Plata i drugim primanjima, 2009g.,Odluka o izmjenama i dopunama 2013.god.
- Pravilnik o formiranju cijena J.U."Veterinarski zavod" Bihać 01-105-2/13 od 24.01.2013 g.
- Pravilnik o internom poslovanju J.U."Veterinarski zavod" Bihać 2013.god.
- Etički kodeks J.U."Veterinarski zavod" Bihać 2013.god.

- Pravilnik o zaštiti na radu JU "Veterinarski zavod" Bihać, 2012. god.
- Pravilnik o zaštiti od požara J.U. "Veterinarski zavod" Bihać, 2012. god.
- Zakon o veterinarstvu u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 46/00),
- Zakon o veterinarstvu u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 34/02)
- Pravila koja nalažu uvedeni evropski standardi/akreditacije
- **Odluka o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu br.01-02-3-672/14 od 03.02 2014., zaprimljen 13.03.2014 godine;**
- Zakon o javnim nabavkama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj),
- Uputstva, odluke, zaključci Upravnog odbora Ustanove, Vlade i Skupštine USK-a,
- drugi podzakonski akti, uredbe, pravila i programi FBiH, BiH, koji su u vezi s djelokrugom rada, te drugi akti Zavoda.

II - 2. Kadrovska struktura

- Kao naučno-dijagnostička Ustanova, Zavod trenutno upošljava slijedeće kadrove, koji su vezani za Ustanovu s ugovorima o radu na ne određeno vrijeme:
- Doktor veterinarske medicine u zvanju Doktora nauka -----1
- Doktor veterinarske medicine u zvanju Magistra nauka ----- 3
- Dipl. Ing. Prehrambene tehnologije u zvanju Doktora nauka -----1
- Dipl.ing. Prehrambene tehnologije u zvanju Magistra nauka -----1
- Dipl.ing. Tehnologije u zvanju Magistra -----1
- Bachelor prehrambene tehnologije -----1
- Bachelor zdravstva, eko.-san.inženjerstvo -----2
- Doktor veterinarske medicine ----- 3
- Diplomirani iur. -----1
- Viši tehničar laboratorijske struke -----1
- Diplomirani ecc. -----1
- Nastavnik engleskog jezika -----1
- Srednja stručna sprema vezana za rad u laboratorijama -----13

Iz napred navedenog slijedi da Veterinarski zavod zapošljava 30 stalno zaposlenih lica s odgovarajućom stručnom spremom , a prema sistematizaciji radnih mjesta unutar ustanove.

II – 3. Upravni odbor

Temeljem odredbi člana 83. Zakona o veterinarstvu u FBiH („Službene novine FbiH“, br. 46/00), upravljačku strukturu J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać predstavlja Upravni odbor od tri člana i to:

- predstavnik Osnivača,
- predstavnik veterinarskih organizacija,
- predstavnik Zavoda.

Članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada USK-a, na prijedlog nadležnog

Kantonalnog ministarstva. Njihov rad i ovlaštenja su regulirana Pravilima Zavoda i Poslovnikom o radu Upravnog odbora J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać.

III – IV TEMATSKI DIO I KONTINUIRANI POSLOVI

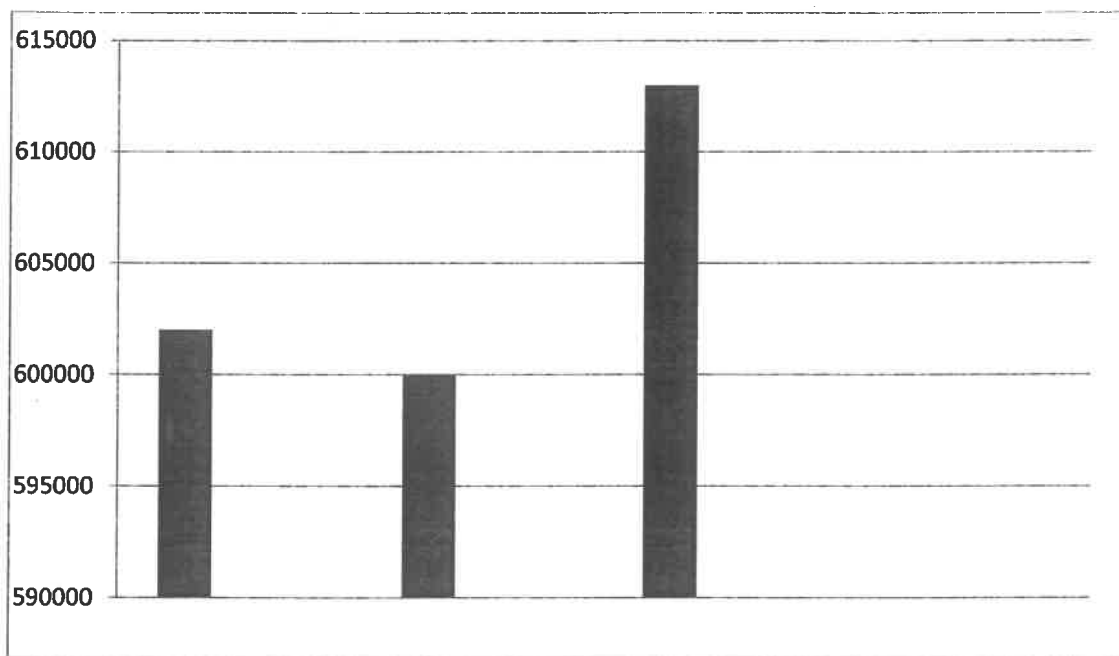
Pokazatelji govore u prilog činjenici da količina sredstava koja se izdvajaju u svrhu naknade uposlenika po osnovu neto plata na godišnjem nivou nisu zanemariva, što će biti evidentno i u narednoj 2022. godini, s obzirom na trenutni broj uposlenih u J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać, a broj uposlenih je optimalan u odnosu na broj ovlaštenih metoda koje se izvode u Ustanovi.

Poređenja radi, i preglednosti, u donjoj tabeli su prikazani decidni i sublimirani podaci o neto plaćama za 2022.godinu, s uporednim pokazateljima iz 2021. i 2020. godine:

Tabela br.1.

GODINA	2020. god.	2021.god.	2022.god.
BROJ ZAPOSLENIH	Prosjek 30	Prosjek 30	Prosjek 30
NETO PLATE	600.543,70	613.826,23	644.427,37

Grafikon br.1

A- R A Z R A D A

A-1. Postojeće stanje

U dosadašnjem periodu, Zavod je svoje aktivnosti usmjeravao na obezbjeđenje primjerenih uvjeta za rad i poslovanje, propisanih i naloženih od strane važećih zakonskih normi koje se odnose na djelokrug rada Zavoda s pripadajućim laboratorijama, kao i Zavoda u cjelini.

U punoj funkciji za sada se nalaze Odjel za epidemiologiju i zarazne bolesti s dvije laboratorije, Odjel za higijenu i tehnologiju namirnica sa svim pripadajućim laboratorijama, Odjel za kvalitetu sirovog mlijeka sa dvije laboratorije u funkciji, ali sad trenutno čekamo primjenu novog Zakona o Veterinarstvu koji u svom nacrtu predlaže potpunoma novi ustroj veterinarskih ustanova pa će biti potrebno napraviti novu sistematizaciju u skladu sa ovim zakonom.

A-2. Ciljevi rada sa dinamikom realizacije

U smislu gore navedenog, stvorene su i stvaraju se pretpostavke za razvoj institucije sa aspekta djelovanja na poljima koja, u općem značenju riječi, podrazumijevaju ciljeve kvaliteta za 2022. Godinu, koja, s aspekta standarda, su predočena u donjoj tabeli.

Tabela br. 2

CILJEVI KVALITETA za 2022.god.

R. br.	Cilj	Odgovorna osoba za provođenje	Rok za provođenje
1.	<i>Povećanje prihoda u odnosu na 2022. godinu</i> ➤ Uvećati prihode za 5% u odnosu na prethodnu godinu	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	Kontinuirano
2.	<i>Zadovoljstvo kupaca..... Srednja ocjena min. 4.0</i> (u sistemu ocjena 1-5)	Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i Menadžer sistema upravljanja	Kontinuirano
3.	<i>Reklamacije kupaca.....max 1 po laboratorijama (mikrobiologija, serologija, hemija i sirovo mlijeko)</i>	Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2023.
4.	<i>Nova tržišta</i> ➤ Zadržati postojeća tržišta i proširiti usluge kako na našem, tako i na drugim Kantonima u Federaciji BiH	Direktor	31.12.2023.
5.	<i>Nove ispitne metode</i> ➤ Zadržati kontinuitet uvođenja novih metoda prema zahtjevima standarda i tržišta	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	Kontinuirano

6.	Oprema	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nabavka opreme po laboratorijama, ovisno o zahtjevima tržišta i novih ispitnih metoda. ➤ Redovno održavanje, servisiranje i kalibriranje nove i postojeće opreme 	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	Kontinuirano
7.	Validacija i verifikacija ispitnih metoda	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sve nove ispitne metode metode uskladiti sa standardom 17025:2018 	Voditelji laboratorija	31.12.2023.
8.	Investicije (radni prostori i infrastruktura)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prema zahtjevima komisije FMPVŠ proširiti radni prostor min.350 m2 	Direktor	31.12.2023.
9.	Osoblje – prijem novih zaposlenika.....po potrebi		Direktor	31.12.2023.
10.	Edukacija osoblja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interna.....po proceduri P-13 Eksterna.....po proceduri P.-13 	Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2023.
11.	Motiviranje zaposlenika: Podizanje svijesti i entuzijazma kroz odgovarajuću edukaciju i poboljšanje uvjeta rada što je opisano u internim propisima Zavoda		Direktor	Kontinuirano
12.	Korektivne akcije.....max.5 po svakom laboratoriju (mikrobiologija, serologija, peradarstvo, hemija, sirovo mlijeko i rezidue)		Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i laboranti	31.12.2023.
13.	Preventivne akcije.....min.2 po svakom laboratoriju (mikrobiologija, serologija, peradarstvo, hemija, sirovo mlijeko i rezidue)		Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i laboranti	31.12.2023.
14.	Međulaboratorijska ispitivanja.....kontinuirano učestvovanje (mikrobiologija, serologija, peradarstvo, hemija, sirovo mlijeko i rezidue)		Voditelji laboratorija	31.12.2023.
15.	Učestvovanje u međunarodnim PT šemama.....prema četverogodišnjem planu PT-ja		Voditelji laboratorija	31.12.2023.
16.	Nova ovlaštenja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ F Ministarstvo PVŠ 	Direktor i Načelnici odjela	31.10.2023.
17.	Izmjena skoupa akreditacija.....prema potrebama tržišta važećom zakonskom legislativom		Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2023.
18.	Usaglašavanje akata Zavoda sa važećom zakonskom legislativom.....prema eventualnim potrebama		Direktor, Načelnici odjela i Voditelji laboratorija	31.12.2023.
19.	Izdavanje stručnih i naučnih radova		Direktor, Načelnici odjela i Voditelji	31.12.2023.

		laboratorija	
20.	Održavanje akreditacije ISO 17025 (BATA)	Direktor, Menadžer sistema upravljanja, Načelnici odjela, Voditelji laboratorija i laboranti	Kontinuirano

A-3. Aspekti okvirne dinamike realizacije s pojedinim koracima :

A.3.1. Proširenje laboratorijskih i uredskih kapaciteta

- Pokrenuti aktivnosti sa Vladom Kantona oko rješavanja prostornih kapaciteta zavoda,
- Započeti rekonstrukciju postojeće ili izgradnju nove zgrade na novoj lokaciji.

Predviđena rekonstrukcija ili izgradnja nove zgrade Zavoda, stvorit će osnovne preduvjete za razvoj laboratorija u praktičnom smislu riječi, što podrazumijeva poštivanje zakonom propisanih normi, ispunjavanje propisanih veterinarsko-zdravstvenih uvjeta u pogledu prostora, opreme i stručnog kadra (Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati veterinarske organizacije i ustanove u pogledu prostora, kadra i veterinarsko-tehničke opremljenosti, „Službene novine F BiH“, br.6/03), koji bi mogao udovoljiti trenutnim i budućim potrebama Ustanove, u odnosu na proširenje metoda i djelokruga rada, kao i usklađivanje postojećih metoda koje zahtijevaju rad po EU standardima, pa tako i novi prostor koji bi osigurao kvalitetno izvođenje istih. Ranijih godina, kako Vlada USK, tako i Skupština USK, donosila je zaključke o istom. Međutim, to nikad nije realizirano, stoga smo planirali za 2022. godinu sami sebi osigurati nedostatna sredstva za pomenuti projekat- kreditno zaduženje i realizirati na takav način planirano ili naći putem projekata trećeg sufinansijera koji prepoznaje bitnost postojanja ovakve ustanove, uz poštivanje svih propisanih normi za tu oblasti uz saglasnost osnivača to jest Vlade i Skupštine USK-a. Najvažnije za naglasiti da je komisija FMPVŠ koja izdaje odobrenje za rad je u svojoj posjeti iz novembra 2017. Stavila primjedbu i izdala uslovno rješenje za rad zbog nedostatka poslovnog prostora.

Rok: kontinuirano, januar- decembar 2023. godine.

A.3.2. Stavljanje u funkciju novih (predviđenih) odjela, laboratorija, nabavka laboratorijske opreme i uvođenje novih metoda:

- nabavka ili zamjena postojeće linije aparata za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka
- uvođenje nove metode u laboratorij za sirovo mlijeko
- pokretanje laboratorija za patomorfološku dijagnostiku,
- pokretanje službe za epizootologiju,

- pokrenutoj laboratoriji za parazitarne bolesti i bolesti riba i bolesti pčela staviti akcenat na potrebne metode
- uvođenje novih metoda u laboratorij za mikrobiologiju
- formiranje tima za interventne epidemiološke potrebe,
- uvođenje novih metoda odnosi se prevashodno na:

a/ odjeljenje za zarazne bolesti kroz formiranje i pokretanje laboratorije za PCR- metodu, uvođenje i pokretanje RVK-metode- Bruceloza, IBR/IPV (infektivni bovini rinotraheitis/infektivni pustularni vulvovaginitis, Mikoplazma galisepticum, Mikoplazma synoviae, Atipična kuga peradi, proširenje dijagnostike za ostale bolesti koje budu imali tržišnu osnovu te iste akreditirati po standardima EU (implementirati OIE standarde). Laboratorij za invazivne bolesti, bolesti peradi, pčela i riba koji je sastavni dio ovog odjela akreditira će slijedeće analize na bolesti: Kolibaciloza, Stafilokokoza, Streptokokoza, Chlostridioza, Campylobacterioza, Trichomonijaza, Nozemoza, varoza, Akarozna, Etinoza, Tropiculoza.

Pokrenuti laboratorij za patomorfološku dijagnostiku koji je sastavni dio ovog odjela, te istom obezbijediti prostor i repromaterijal za izvođenje dijagnostike.

b/ odjeljenje za higijenu namirnica, laboratorij za rezidue, kroz nabavku opreme i uvođenje novih metoda, za dijagnostiku **teških metala**, akreditacija istih po standardima EU, akreditirati metodu za određivanje vrsta mesa , akreditirati metode na gasnom hromatografu za organohlorne i organofosforne pesticide

c/ odjel za kontrolu sirovog mlijeka, usavršiti metode, u pripadajućoj laboratoriji za bolesti mliječne žlijezde metode dovesti na viši nivo i pristupiti akreditaciji, uvesti novu metode dijagnostiku gravidnosti rasplodnih grla preko mlijeka

d/ laboratorij za fizikalno –hemijska ispitivanja proširiti za novo uvedene analize meda, te za meso i mlijeko proširiti uslugu za BAS ISO 2917- mjerenje PH, sadržaj kalcija AOAC 983.19, zatim metoda sadržaja hlorida, hidroksiprolina, škroba

e/ laboratorij za mikrobiologiju, poboljšati sa 3 nove metode- horizontalna metoda za brojanje glukuronidaza pozitivne E.coli- tehnika najvjerojatnijeg broja, metodu za analizu vode dopuniti sa brojanjem Clostridium perfringens- uključujući i spore, metoda za Enterococcus spp., te u zavisnosti o objavljivanju nacionalnih standarda za pojedine matrikse uvesti i implementirati iste.

- usavršavanje postojećih metoda novim i njihovo usaglašavanje sa standardima EU.
- permanentno poboljšavanje i održavanje akreditiranih metoda za izvođenje analiza, kroz ISO standarde.

Rok: kontinuirano, tokom cijele godine, u skladu sa finansijskim mogućnostima i zahtjevima tržišta.

A.3.3. Stručno usavršavanje

Stručno usavršavanje nameće se kao obligatoran moment u funkcioniranju Zavoda kao naučno-dijagnostičke Institucije, čiji su kadrovi dužni pratiti najnovija naučna dostignuća i informacije iz djelokruga rada Zavoda i laboratorijskih kapaciteta, isto je definirano kroz:

- edukacije zaposlenika putem simpozija, konferencija, seminara i radnih sastanaka vezanim za oblast rada Odjela i pripadajućih laboratorija, kao i Općeg odjela u smislu praćenja seminara i obuka za računovodstveni sistem i sistem javnih nabavki
- edukacije zaposlenih u primjenjivanju zahtjeva uvedenih standarda EU .
- dodatno usavršavanje i obrazovanje kroz nabavku stručne literature, naučno-istraživački rad i postdiplomske studije iz navedenih oblasti.
- službene posjete institucijama sličnog ili istog djelokruga rada (veterinarski zavodi, veterinarski instituti, referentni laboratoriji, ovlašteni laboratoriji) na području BiH i šire.

Rok: kontinuirano, po potrebi, po pozivu i u skladu sa mogućnostima.

A.3.4. Povećanje broja zaposlenih

Uzimajući u obzir gore navedeno, planirane aktivnosti koje su opisane u tačkama 1.,2. i 3., povlače za sobom dodatni angažman novozaposlenih profila stručnjaka, a kojima postojeća struktura stručnog kadra nije u mogućnosti udovoljiti, što u krajnjoj konsekvenci ima za posljedicu povećanje ukupnog broja zaposlenih u J.U."Veterinarski Zavod" Bihać.

Naravno, pristup u planiranju i realizaciji moguće kadrovske strukture će biti krajnje oprezan, optimaliziran i prilagođen trenutnim potrebama i finansijskim mogućnostima Zavoda.

Sagledavajući realno stanje, kao i finansijski profil Zavoda, ovaj momenat će biti u izravnoj vezi s proširenjem kapaciteta i obima usluga i, svakako, u skladu s potrebama.

Rok: po obezbjeđenju materijalno-tehničkih i finansijskih preduvjeta, po potrebi, tokom cijele 2023. godine.

A.3.5. Ostale aktivnosti

U cilju nesmetanog, normalnog i zakonitog funkcioniranja J.U."Veterinarski zavod" Bihać, za 2023. godinu su planirani i drugi poslovi s osnovnom zadaćom zaokruženja jedne cjeline, a koji se sastoje u slijedećem:

- Izrada Izvještaja o radu i finacijskom poslovanju Zavoda za 2022. godinu
(rok: mart 2023. godine)
- Izrada Programa rada Zavoda za 2023. godinu
(rok: januar 2023.godine)
- Izrada mjesečnih, kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja nadležnim institucijama
(rok: mjesečno, kvartalno, polugodišnje , kraj 2023. godine)

- Kontinuiran rad na afirmaciji i unapređenju rada Zavoda kao dijagnostičke i naučne institucije
(rok: januar- decembar 2023. godine)
- Održavanje akreditacije od strane BATA-e kako bi naši izvještaji o ispitivanju bili validni izvan granica B i H.
(rok: januar- decembar 2023.godine)
- Aktivno učešće u naučnim projektima, objava naučno-istraživačkih radova
(rok: kontinuirano),
- Praćenje i implementacija važećih propisa iz oblasti javnih nabavki, praktična provedba procedura raspisivanja tendera i odabira najpovoljnijih ponuđača
(rok: prema usvojenom planu javnih nabavki, prema godišnjem planu nabavki za 2023. godinu),
- Izrada, izmjena i usaglašavanje normativnih akata, propisa i pravila iz nadležnosti Zavoda, njihovo praćenje i primjena (Pravilnik zaštite na radu, PPZ, Pravila zavoda, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj sistematizaciji poslova i radnih mjesta, Pravilnik o platama i drugim naknadama uposlenih, Pravilnik o radu, Pravilnik o formiranju cijena, Cjenovnik usluga Zavoda, revizije itd.).
(rok: u skladu sa potrebom i važećim propisima),
- Održavanje Sistema upravljanja BAS EN ISO/IEC 17 025: 2018 i Sistema upravljanja kvalitetom
(rok: kontinuirano tokom cijele godine),
- Stručno i institucionalno povezivanje i suradnja Zavoda sa institucijama iste ili slične provenijencije, obrazovnim i naučnim ustanovama, nadležnim tijelima, ministarstvima, konstantna razmjena i transfer naučnih saznanja i stručnjaka
(rok: tokom cijele godine),
- Održavanje redovnih kolegija
(svakodnevno)
- priprema i održavanje usko specijaliziranih stručnih seminara i predavanja za veterinarske djelatnike, proizvođače i prerađivače kao i držaoce životinja,
(rok: kontinuirano, najmanje jedanput mjesečno),

Programski poslovi iz osnovne djelatnosti Zavoda utvrđeni su u tački IV Odluke o osnivanju J.U. "Veterinarski zavod" Bihać, članom 7. Zakona o izmjenama Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima uprave, članom 80. stav 3. i 81. stav 2. Zakona o veterinarstvu u FBiH i Zakonom o veterinarstvu BiH kao i Pravilima Ustanove br. 01-108-1/13 od 24.01.2013.godine, izmjenama i dopunama Pravilnika o radu (2013.), te izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj sistematizaciji poslova i radnih mjesta (2013).

Radi preglednosti i razumijevanja, u formi tabelarnog prikaza navedene su planirane aktivnosti za 2023.godinu svakog Odjela s pripadajućim laboratorijama J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać, u skladu s pravilnicima, uredbama i naredbama koje su nam u momentu podnošenja ovog plana bile na raspolaganju s obzirom da veliki dio posla u odjelu za epidemiologiju i zarazne bolesti zavisi od istih, te naprijed navedeno, kako slijedi:

Tabela br.3

ODJEL ZA HIGIJENU I TEHNOLOGIJU NAMIRNICA ANIMALNOG PORIJEKLA I VODE			
Redni broj	LABORATORIJ	KRATKO OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI	ROK ZA PROVOĐENJE AKTIVNOSTI
1	3	3	4
	Laboratorij za mikrobiologiju hrane, vode i hrane za životinje	<ul style="list-style-type: none"> • u radu primjenjivati zakonsku i podzakonsku legislativu koja reguliše djelokrug rada pripadajućih laboratorija • u radu se pridržavati Akata ustanove • u radu se pridržavati načela dobre laboratorijske prakse, • planirati i organizirati rad i razvoj laboratorija u odnosu na djelatnost pripadajućih laboratorija, te uvesti nove metode 	kontinuirano
	Laboratorij za kontrolu kvaliteta hrane, vode, i predmeta opće upotrebe	<ul style="list-style-type: none"> • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga (mlijeko i proizvodi od mlijeka, meso i proizvodi od mesa, med i proizvodi od meda, jaja, začini, stočna hrana i hrana za ribe, voda i dr.), • Dostavljati sačinjene izvještaje u urađenim analizama nadležnim za iste • Održavanje standard kod BATA-e za pripadajuće metode ovog laboratorija kao i akreditirati novo uvedene • kvalitetom usluga, kroz uvedene metode u sve tri laboratorije proširiti poslovanje na područje FBiH • sačiniti planove i izvještaje o radu laboratorija sa urađenim internim i eksternim edukacijama 	<p>kontinuirano</p> <p>do petnaestog u mjesecu, mjesečno kvartalno, polugodišnje, godišnje</p> <p>januar decembar 2023.</p> <p>kontinuirano</p> <p>januar-po edukaciji godišne</p>
	Laboratorij za rezidue	<ul style="list-style-type: none"> • sve metode usaglasiti sa EU standardima tj. raditi ih po ISO standardima • metode za analizu rezidua u namirnicama i sirovinama koje nisu validirati i akreditirati, te proširiti na pesticide i teške metale što podrazumjeva i nabavku nove opreme • Učestvovati na međulaboratorijskom ispitivanju i PT testovima za sve uvedene metode <p>Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet</p>	<p>januar decembar 2023. godine</p> <p>jednom do dva puta na godinu i po potrebi češće</p> <p>tokom trajanja nabavke januar-decembar 2023.godine</p>

Tabela br. 4.

ODJEL ZA KONTROLU KVALITETA SIROVOG MLIJEKA			
Redni broj	LABORATORIJ	KRATKO OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI	ROK ZA PROVOĐENJE AKTIVNOSTI
1	2	2	4
	Laboratorij za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka;	<ul style="list-style-type: none"> raditi na daljnjem jačanju i osavremenjavanju analiza sirovog mlijeka u smislu zahtjeva standarda 17025, validacije, ringtestovi, PT testovi, edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija, uvođenje novih metoda rada i istraživanja, provoditi zahtjeve postojećih standarda, pratiti naučna dostignuća, učestvovati u projektima i naučno-istraživačkom radu sačiniti plan i izvještaje o radu laboratorija, sa urađenim internim i esterni edukacijama kvalitetom usluga proširiti poslovanje na područje FBiH. Održavanje akreditacije kod I BATA-e za pripadajuće metode ovog laboratorija Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet 	Kontinuirano
	Laboratorij za bolesti mliječne žlijezde	<ul style="list-style-type: none"> Usavršiti rad laboratorija Akreditirati metode edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija, sa urađenim internim i eksternim edukacijama 	<p>tokom trajanja nabavke januar-decembar 2023.godine</p> <p>Januar- Decembar 2023.godine</p>

Tabela br. 5

ODJEL ZA EPIDEMIOLOGIJU I ZARAZNE BOLESTI			
Redni broj	LABORATORIJ	KRATKO OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI	ROK ZA PROVOĐENJE AKTIVNOSTI
1	2	3	4
	Laboratorij za Serološka ispitivanja – dijagnostiku zaraznih bolesti životinja	<ul style="list-style-type: none"> • u radu primjenjivati zakonsku i podzakonsku legislativu koja reguliše djelokrug rada pripadajućih laboratorija • u radu se pridržavati Akata ustanove • u radu se pridržavati načela dobre laboratorijske prakse, • planirati i organizirati rad i razvoj laboratorija u odnosu na djelatnost pripadajućih laboratorija, • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga pratiti kretanje i pojavu zaraznih bolesti i o tome praviti analize i izvještaje za nadležne službe Kantona, Federacije i Države • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • Uvesti nove metode ispitivanja i proširiti asortiman usluga, što zahtijeva obnovu postojeće opreme i nabavku nove. • Sve postojeće metode usaglasiti s metodologijom OIE liste, te iste izvoditi prema zahtjevima EU – standarda. • Održavati zahtjeve standarda 17025 i permanentno primjenjivati isti • edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija, uvođenje novih metoda rada i istraživanja, • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • pratiti, analizirati i proučavati stanje analiziranih laboratorijskih pretraga pratiti kretanje i pojavu zaraznih bolesti, i o tome praviti analize i izvještaje za nadležne službe Kantona, Federacije i Države • Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet 	<p>kontinuirano</p> <p>kontinuirano</p> <p>kontinuirano</p> <p>do petnaestog u mjesecu, mjesečno kvartalno, polugo dišnje, godišnje</p> <p>kontinuirano</p> <p>kontinuirano</p> <p>kontinuirano</p>
	Služba za epizootologij u	<ul style="list-style-type: none"> • formiranje tima za hitne epidemiološke potrebe • kompletno opremanje takvog tima u smislu nabavke repromaterijala za rad istog • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • Nabavka vozila za potrebe istog <ul style="list-style-type: none"> • u radu primjenjivati zakonsku i podzakonsku legislativu koja reguliše djelokrug rada pripadajućih laboratorija • u radu se pridržavati Akata ustanove • u radu se pridržavati načela dobre laboratorijske prakse, • obavljati kontinuiran nadzor nad peradarskom proizvodnjom , raditi savjetodavno u svrhu unapređenja i proširenja iste; • raditi na daljnjem jačanju i osavremenjavanju analiza za dijagnostiku bolesti kod životinja, 	<p>tokom trajanja nabavke Januar- Decembar 2023.godine</p> <p>Januar- decembar 2023.</p>

	<p>Laboratorij za patologiju, serologiju i mikrobiologiju u peradi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • raditi na proširivanju dijagnostike bolesti peradi; • proširiti obim dijagnostike novim metodama za bolesti riba i pčela • edukacija i stručno usavršavanje osoblja laboratorija, uvođenje novih metoda rada i istraživanja, • pratiti naučna dostignuća, učestvovati u projektima i naučno-istraživačkom radu • sačinjavati planove i izvještaje o radu laboratorija , • kvalitetom usluga proširiti poslovanje na područje FBiH. • Održavati zahtjeve standarda 17025 i permanentno primjenjivati isti <ul style="list-style-type: none"> • Pratiti nabavke po pripadajućim tenderima u odnosu na cijenu i kvalitet <ul style="list-style-type: none"> • Osigurati repromaterijal i aparate za izvođenje metoda • Uvesti nove (pripadajuće) metode po OIE standardu • Pribaviti Rješenje ovlaštenje za obavljanje uvedenih metoda. • Akreditirati naprijed navedeno <ul style="list-style-type: none"> • Osigurati prostor kako bi isti bio u skladu sa zahtjevima Zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu tu oblast. • Uvesti pripadajuće metode(dokazivanje antigena virusa bjesnoće TFA) • Opremiti laboratorij sa potrebnim repromaterijalom i aparatima • Pribaviti Rješenja za obavljanje patomorfološke dijagnostike sa pripadajućim metodama 	
	<p>Laboratorij za bolesti pčela i riba</p>		
	<p>Laboratorij za patomorfologiju dijagnostiku</p>		

B. OBEZBJEĐENJE SREDSTAVA ZA REALIZACIJU CILJEVA

Iz priloženih tabela je evidentno da planirane aktivnosti podrazumijevaju isključivo kontinuirano obavljanje poslova, iz domena Odjela i laboratorija, s ciljem ostvarenja vlastitih prihoda.

Naime, vlastiti prihodi će i u narednom periodu (2023.godini) predstavljati glavni izvor financiranja svih aktivnosti Zavoda, a obezbjeđivat će se kroz:

- naplatu usluga laboratorijskog ispitivanja uzoraka,
- naplatu usluga dijagnostičkog ispitivanja na zarazne i parazitarne bolesti,
- pružanjem usluga monitoringa i unapređenja zdravlja životinja i zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla i dr.

Uzimajući u obzir da se bez novog prostora za smještaj planiranih laboratorija, njihovo opremanje, te rekonstrukcija postojećih laboratorija većina plana iz tehničkih i zakonom propisanih mjera neće biti moguće realizirati s toga će u 2023. godini strateški cilj i glavni plan biti pronalazak rješenja za isto. Jedan od načina za realizaciju naprijed navedenog, a u ovom trenutku najizgledniji jeste putem kreditnog zaduženja J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać. Neulaganje u laboratorije, kako u proširenje usluga, tako i u smislu opremanja istih novim aparatima, značilo bi stagnacija Ustanove i neprimjenjivanje stručnog znanja i potreba legislative, što bi J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać dovelo do neudovoljavanja potreba tržišta odnosno sadašnjih i budućih komitenata, a samim tim i pad u prometu ustanove, odnosno opstanak iste jer svakodnevno se otvaraju kako privatne tako i državne laboratorije istog tipa. Istina daleko je naša ustanova od novootvorenih i puno truda treba uložiti i finacijskog ulaganja da bi te ustanove postigle naš nivo, međutim nama nije u cilju niti je u skladu sa propisanom legislativom kada je u pitanju prostorni kapacitet da ostanemo na istom nivou.

B.1. Očekivani efekti

Kroz program rada, programiranje i realizaciju zadatih ciljeva za očekivati je i postizanje konačnih rezultata i efekata rada Zavoda. Iste ćemo pokušati prezentirati na dva načina (forme) :

a/ kvalitativno:

- kroz pružanje dijagnostičkih usluga dati doprinos u sagledavanju opće slike i stanja u oblasti prisustva i determinacije zaraznih i parazitarne bolesti domaćih životinja i ljudi s ciljem praćenja aktuelne epidemiološke situacije na području USK-a i šire, uz istovremeno uzimanje aktivne uloge u suzbijanju istih,
- kroz pružanje laboratorijskih usluga ocjene mikrobiološke, fizikalno-hemijske i rezidualne kvalitete u smislu higijensko-zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla, vode i predmeta opće upotrebe, prezentirati javnosti, tržištu i nadležnim organima kvalitetnu sliku stanja u ovoj oblasti s ciljem poduzimanja adekvatnih mjera i postupaka za sprečavanje pojavljivanja i prevenciju posljedičnih alimentarnih intoksikacija i drugih alimentarnih oboljenja jedinki ili šire populacije stanovništva,
- kontrola kvaliteta sirovog mlijeka, koju obavlja laboratorij Zavoda, pruža uvid u rad i razvoj mljekarske industrije s aspekta provedbe važećih zakonskih normi, prevažodno Uredbe o kontroli kvaliteta sirovog mlijeka u ovlaštenim laboratorijama ostvarujući značajan komercijalni

efekt za Zavod. Naravno, neizostavan je i momenat edukativne naravi kako za proizvođače mlijeka (povećanje proizvodnje), tako i za prerađivače-mljekare (plasman higijenski i zdravstveno ispravnog proizvoda na domaće i izvozno tržište),

- uvođenjem novih metoda i postupaka u radu kroz novoformirane laboratorije i one koje se nalaze u Pravilniku o unutrašnjoj sistematizaciji poslova i radnih mjesta, a koje nisu pokrenute, uz istovremenu akreditaciju i certifikaciju laboratorija i laboratorijske tehnike usklađene s evropskim normativima, Zavod se svrstava u red eminentnih i priznatih naučno-dijagnostičkih ustanova u BiH što opravdano ukazuje na ozbiljnost postojanja i rada ove institucije i izvan granica. U prilog tome aktivnosti će, između ostalog, biti usmjerene i pojačane i na polju komunikacije i transfera znanja i naučnih saznanja sa institucijama istog ili sličnog profila u oba smjera, kao i kroz razne projekte.
- stručnim usavršavanjem i doškolovavanjem vlastitog kadra, stvorit će se zdrava jezgra i u unaprijeđenom, naučnom smislu će biti garancija domaćeg prosperiteta i razvoja Zavoda, kao i podizanja na jedan viši i priznatiji institucionalni nivo struke i nauke, dugoročno gledajući i u svjetlu predstojećih euroatlantskih integracija.

b/ kvantitativno:

- proširenjem laboratorijskih kapaciteta povećava se broj i vrsta laboratorijskih postupaka u smislu proširenja djelatnosti, a time i finansijski efekti Zavoda su veći,
- istovremeno se sprječava odliv finansijskih i intelektualnih kapaciteta s područja USK-a, što, svakako, nije u interesu Zavoda i šire zajednice,
- kroz stručan i naučan pristup, i na indirektnan način doprinijeti povećanju i razvoju stočarske proizvodnje, mljekarske i drugih prerađivačkih industrija za proizvodnju hrane a što je u izravnoj korelaciji sa podizanjem nivoa zdravlja životinja i zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla i hrane, općenito i posljedično tome- i zdravlja ljudi.

C. PROJEKCIJA FINACIJSKOG DIJELA KONTINUIRANIH POSLOVA ZA 2023.GODINU

- FINANSIJSKI PLAN ZA 2023. GODINU

Rukovodeći se temeljnim finansijskim pokazateljima rada J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać u 2022. godini i realizacije pomenutog plana uz primjenu odgovarajućih analitičkih metoda, koncept finansijskog plana je predstavljen u okvirima realnih očekivanja ostvarenja predloženog Programa rada za 2023. godinu.

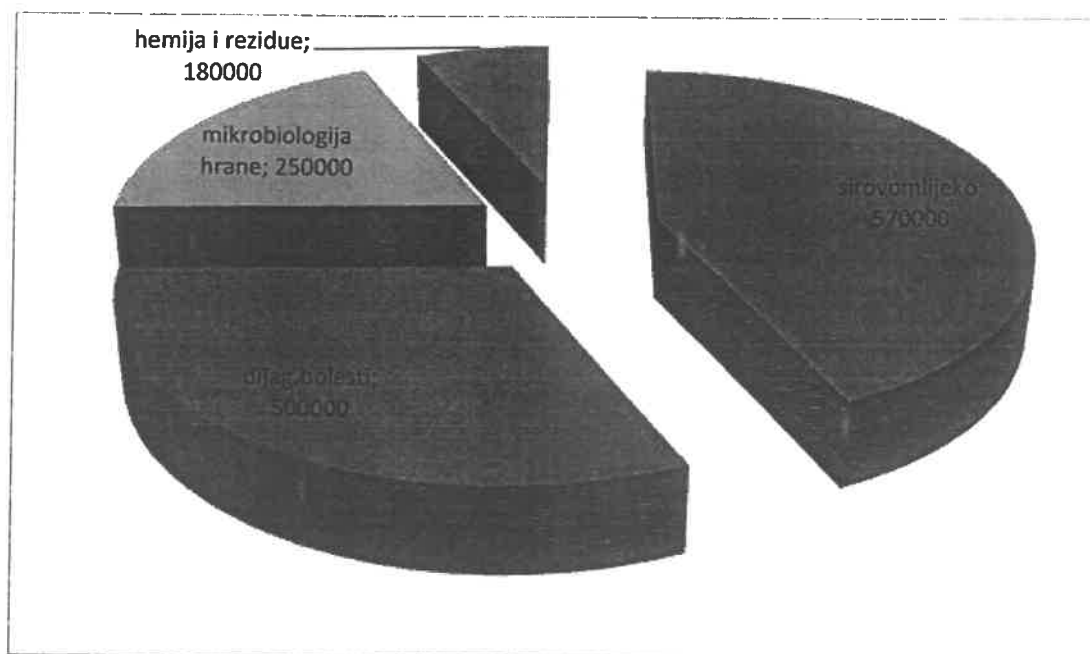
Tabelarni prikazi planiranih prihoda i rashoda u 2022.godini daju konkretan i kvalitetan uvid u realizaciju planiranog i zacrtanog sagledanog krajnje realno, i na osnovu zatečenih pokazatelja,kako slijedi:

- **PLANIRANI PRIHODI U 2023.GODINI**

Tabela br.6: Planirani prihodi u 2023.godini

Konto	Vrsta prihoda	Planirani iznos
610-2000	Odjel za zarazne bolesti	500.000,00 KM
610-2000	Laboratorija za parazitarne bolesti riba i peradi	20.000,00 KM
610-2000	Odjel za higijenu namirnica animalnog porjekla i vode	250.000,00 KM
610-2000	Odjel za analizu kvaliteta sirovog mlijeka	570.000,00 KM
610-2000	Laboratorija za rezidue	100.000,00 KM
	Laboratorij za fizikalno-kemijske analize	80 000 KM
UKUPNO VLASTITIH PRIHODA		1.520.000,00KM

Grafikon br.2 Planirani prihodi u KM

C.1. Obrazloženje Plana prihoda:

C.1.1 Prihod koji se planira ostvariti u okviru djelatnosti Odjela za zarazne bolesti u ukupnom iznosu od 500.000,00 KM odnosi se na slijedeće:

-dijagnostika propisanih zaraznih bolesti za izradu mliječnog kartona/ monitoring 400.000,00KM

-dijagnostika propisanih karantenskih bolesti pri uvozu živih životinja a shodno Rješenjima Ureda za veterinarstvo BiH I ostala dijagnostika zaraznih bolesti – u očekivanom iznosu od **20.000,00 KM**,

- dijagnostika ostalih bolesti koje se pojavljuju sezonski **50.000 KM**

C.1.2 Tendencija pada razvoja prije svega peradarske proizvodnje na području USK-a povlači za sobom aktivniju ulogu i učešće Laboratorija za parazitarne bolesti riba i peradi čija projekcija u smislu ostvarenja planiranog prihoda u iznosu od **21.000,00 KM** se temelji na realnim osnovama i brojčanim pokazateljima registriranih proizvođača- potencijalnih klijenata i poslovnih partnera iz ostalih dijelova F BiH za navedenu oblast, gdje se mora naglasiti da je taj dio dijagnostike doživio stagnaciju i pad u financijskom efektu zbog pada peradarske proizvodnje odnosno broja registriranih proizvođača, kao i onih koji su pogođeni elementarnim nepogodama.

C.1.3 Realizacija prihoda u ukupnom iznosu od **250.000,00 KM**, iz djelokruga rada Odjela za higijenu namirnica se ostvaruje kroz dva segmenta, i to:

- mikrobiološke analize namirnica u iznosu od **200.000,00 KM**,
- fizikalno-hemijske analize namirnica u iznosu od **50.000,00 KM**

Naravno, finansijska predviđanja su varijabilna i u velikoj mjeri ovisna od djelovanja i rada drugih institucija, prevashodno inspekcija (sanitarne, veterinarske, tržišne), od obima uvoza i izvoza kao i nivoa razvijenosti proizvodnje i prometa ovim vrstama namirnica unutar područja FBiH, pa i BiH u cjelosti. Treba naglasiti da se uzorci koji se obrađuju u J.U. „Veterinarskom zavodu“ Bihać, obrađuju na lični zahtjev komitenta, gdje ipak treba staviti naglasak na **SLUŽBENI UZORAK**, kako s graničnog prelaza, tako i unutrašnjem prometu, kada je u pitanju nadzor nad istim gdje je logično i profitabilno da taj dio posla odrađuje upravo ova Ustanova. U 2014.godini se djelimično zatvaranje graničnog prelaza Izačić odrazio i na rad naše ustanove u finacijskom smislu, te općenito smanjena kontrola unutarnjeg prometa namirnica animalnog porjekla sa naše tačke gledišta, jer kod nas takvi uzoraka je zaprimljeno u neznatnom broju na ukupan promet uzoraka.

C.1.4 Opravdanost ulaganja u Odjel za kontrolu kvaliteta sirovog mlijeka se temelji na činjenici da se po ovom osnovu očekuje realan prihod od **570.000,00 KM**. Ne zadržavajući se samo na području USK-a, realno su planirana proširenja i na druge geografske cjeline koje imaju prisutnu i razvijenu mljekarsku proizvodnju. Tu mislimo prvenstveno na mljekarske zadruge, jer sve veće mljekarske industrije su naši komitenti.

C.1.5 Opravdanost ulaganja u Laboratoriju za rezidue se temelji na činjenici da je to najmlađa laboratorija J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać koja je u 2017. godini imala promet od **131.548,00 KM**, a uz to da je bilo vrlo malo inspeksijskih zahtjeva za tom vrstom analize ako se uzme u obzir da je u 2013. godini samo od inspeksijskih zahtjeva za analizu na Aflatoksin M1 bilo prometa u iznosu od **110.000,00 KM**. Ulaganje se opravdalo i kroz pokretanje analiza na pesticide u namirnicama animalnog porjekla koje je do 2014 godine za nas radio naš podugovarač i samim tim sredstva su se

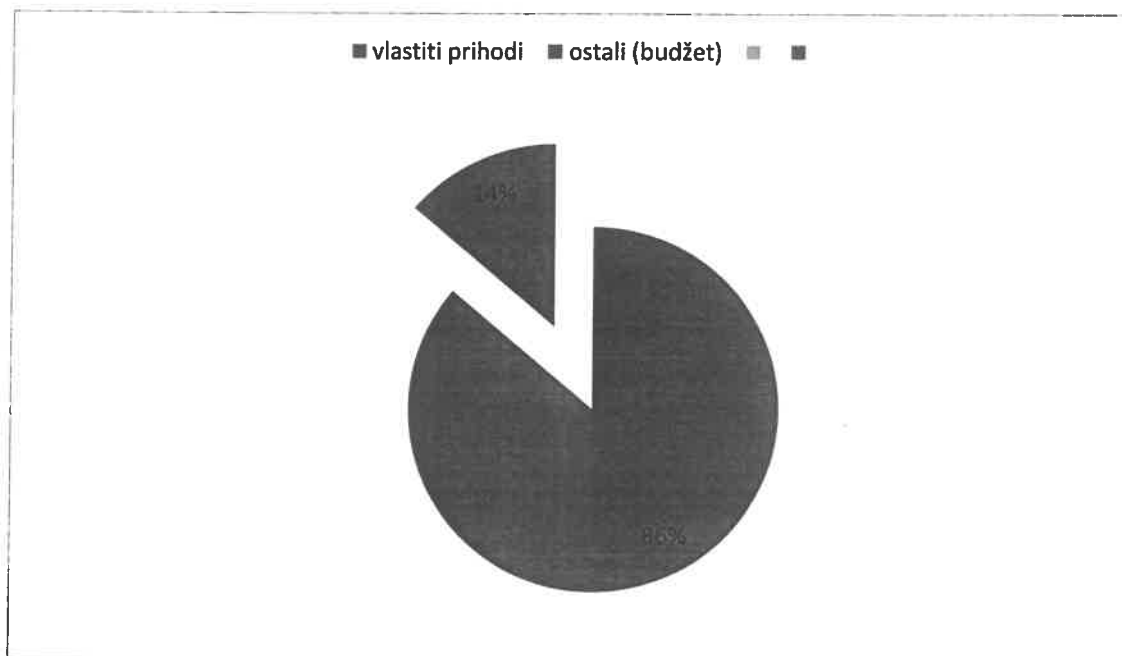
odlijevala u drugi kanton, te u 2014 godini je sa ostankom analiza na pesticide u našoj ustanovi, a bez inspekcijski uzoraka na Aflatoksin ili bilo koji drugi rezidualni materijal u pojačanoj mjeri kontrole ostvarila promet od cca **45.000,00 KM** po navedenom osnovu. U 2022. godini očekivamo ukupan promet ove laboratorije u iznosu od **80.000,00 KM**, realno iplanirano na toj osnovi, s obzirom da sve zahtjeve koje zaprimamo za tom vrstom pretrage proizilaze iz godišnjih planova samokontrole njihov broj je ograničen.

C.1.6 Prihod koji se planira ostvariti u ukupnom iznosu od **30.000,00 KM** kroz rad laboratorije za bolesti mliječne žljezde je realan i očekivan zbog povećane potrebe farmera za ovakvom vrstom analize.

C.1.7 Očekivani vanredni prihodi projicirani kroz Budžet USK-a u ukupnom iznosu od 250.000,00 KM bili bi strogo namjenski implementirani u slijedeće, i tretirani kao sredstva koja sufinansiraju gore navedeni plan, od strane osnivača zbog čega se i zovemo Javna ustanova:

- Izgradnja ili adaptacija zgrade250.000,00 KM

Grafikon br.3 ukupno planirani prihod

C.2 Planirani rashodi poslovanja u 2022. godini

Tabela 7: Planirani rashodi/troškovi u 2022.godini

KONTO	TROŠKOVI POSLOVANJA PERIODA 01.01. - 31.12.2022. GODINE	
511	Utrošene sirovine i materijal	180.000 KM
512	Utrošena električna energija	10.000 KM
512	Utrošeni plin i para	1.000 KM
512	Utrošeni mazut i ulje za loženje	7.000 KM
512	Utrošeno dizel gorivo - teretna vozila	25.000 KM
512	Utrošeno dizel gorivo - putnička vozila	11.000 KM
	TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA	55.000 KM
514	OTPIS SITNOG INVENTARA	2.000 KM
	Ukupno troškovi materijala, energije i otpisa materijala	237.000 KM
520	Troškovi neto plaća zaposlenika	650.000 KM
520	Troškovi doprinosa iz plaća	315.000 KM
520	Troškovi doprinosa na plaće	107.000 KM
520	Troškovi poreza na dohodak	55.000 KM
520	Troškovi doprinosa za volontere	1 600,00KM
	TROŠKOVI PLAĆA SA DOPRINOSIMA I POREZIMA	1.128.600 KM
523	Dnevnice za službena putovanja u zemlji	8.000 KM
523	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvu i troškovi dnevnica	2.500 KM
	TROŠKOVI SLUŽBENIH PUTOVANJA ZAPOSLENIH	10.500 KM
524	TOPLI OBROK	60.000 KM
524	ISPLATA REGRESA	18.000 KM
524	Troškovi naknade u slučaju smrti	3.000 KM
524	Troškovi naknade za praznike	4.500,00 KM
524	Naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje	5.000 KM
	UKUPNO OSTALE NAKNADE ZAPOSLENIH	90.500 KM
527	TROŠKOVI NAKNADA I DOPRINOSA PO UGOVORU O DJELU (U.O.)	2.200,00 KM
529	TROŠKOVI DOPRINOSA FIZIČKIM LICIMA (U.O.)	2.200,00KM
	Ukupno plaće i ostala materijalna primanja zaposlenih do 31.12.2021g.	1.234 000KM
531	Transportne usluge u cestovnom prometu	5.000,00 KM
532	Troškovi tekućeg održavanja	8.500,00 KM
532	Troškovi održavanja opreme - aparata	45.000,00 KM
532	Troškovi održavanja softvera	10.000,00 KM
	UKUPNO TROŠKOVI USLUGA TEKUĆEG ODRŽAVANJA	68.500,00 KM

535	Troškovi reklame isponsorstva	5.000,00 KM
	Ukupno troškovi transportnih usluga, usluga tekućeg održavanja, zakupa prostora ,reklame i sponzorstva	73.500,00 KM
540	Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava	1.500 ,00 KM
540	Troškovi amortizacije građevinskih objekata	9.500,00 KM
540	Troškovi amortizacije postrojenja i opreme	70 000,00 KM
540	Troškovi amortizacije kancelarijskog namještaja	1.500,00 KM
540	Troškovi amortizacije transportnih sredstava	15.000,00 KM
	TROŠKOVI AMORTIZACIJE	97.500,00KM
550	Troškovi zdravstvenih usluga	65.000,00 KM
550	Troškovi komunalnih usluga	4.000,00 KM
550	Troškovi računovodstvenih usluga	8.500,00 KM
550	Troškovi revizijskih usluga	3.000,00 KM
550	Troškovi notarskih usluga	1.000,00 KM
550	Troškovi obezbjeđenja	1.800,00 KM
	UKUPNI TROŠKOVI NEPROIZVODNIH USLUGA	83.300,00 KM
551	Troškovi reprezentacije	5.000,00 KM
551	Troškovi ugostiteljskih usluga- noćenja	1.500,00 KM
551	Troškovi za poklone date za reprezentaciju, novogodišnji materijali, djeca duge	1.000,00 KM
551	Troškovi reprezentacije (izrada čestitki i kalendara)	1.000,00 KM
	UKUPNI TROŠKOVI REPREZENTACIJE	8.500,00 KM
552	Troškovi premija osiguranja stalnih sredstava	3.500,00 KM
552	Troškovi osiguranja sredstava u transportu	1.800,00 KM
552	Troškovi premije osiguranja zaposlenih od nesreća	2.700,00 KM
	UKUPNI TROŠKOVI PREMIJE OSIGURANJA	8.000,00 KM
553	Troškovi platnog prometa u zemlji	8.500,00 KM
554	Troškovi pošatnskih usluga	6.000,00 KM
554	Troškovi fiksne/fax telefonije	2.000,00 KM
554	Troškovi mobilne telefonije	13.000,00 KM
554	Troškovi interneta	1.500,00 KM
	UKUPNI TROŠKOVI TELEFONSKIH I TELEKOMUNIKACIJSKIH USLUGA	31.000,00 KM
555	Troškovi naknade za šume	1.200,00 KM
555	Troškovi poreza na imovinu	200,00 KM
555	Troškovi posebne naknade za zaštitu od nesreća	3.000,00 KM
555	Troškovi posebnih naknada za vode	3.500,00 KM
555	Naknada za ateste, preglede uređaja i sl.	14.000,00 KM
555	Naknada za mjerenje komfora radne sredine	1.000,00 KM
555	Administrativne takse/sudske takse/ komisija FMPVŠ	1.000,00 KM
555	Pregled završnog računa	140,00 KM
555	Troškovi posebnih poreza za invalide	1.600,00 KM

	UKUPNI TROŠKOVI POREZA, NAKNADA, TAKSI I DRŽAVNIH DADŽBINA	28.700,00 KM
556	Članarine privrednim komorama	880,00 KM
559	Troškovi Oglasa u štampi i drugim medijima	1.500,00 KM
559	Troškovi pretplate na službena glasila stručne publikacije	1.500,00 KM
559	Troškovi preplate na sedmične novine	450,00 KM
559	Date donacije	3.000,00 KM
	UKUPNI OSTALI NEMATERIJALNI TROŠKOVI	7.330,00 KM
	Ukupno troškovi neproizvodnih usluga	166.830,00 KM
561		
561		
561		
	UKUPNI RASHODI KAMATA	11.800,00 KM
579	Troškovi sudskih sporova(presude)	8.532,91 KM
591		
	Ukupno rashodi kamata, ispravke vrijednosti, sudski sporovi ispravke greške iz ranijih godina	20.332,91
	UKUPNO TROŠKOVI POSLOVANJA ZAVODA ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2022. GODINE	1.829.163,00 KM

	OČEKIVANI REZULTAT ZAVODA ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2022. GODINE	
	Ukupno planirani vlastiti prihodi zavoda	1.900.000,00KM
	Ukupno troškovi poslovanja zavoda iz vlastitih prihoda	1.850.500,00KM
	DOBIT ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2022. GODINE	49.500,00KM

Napomena: Planirani rashodi za 2023.godinu su projicirano urađeni na osnovu 2022.godine i planirani rezultat poslovanja za istu bez uračunatih vanrednih prihoda.

C.2.1. Obrazloženje Plana rashoda za 2023.godinu:

Gore navedena tabela taksativno prikazuje kretanje rashoda naše ustanove, odnosno, njome su obuhvaćeni svi konti koji su bili i u 2022. godini. Sve je rađeno na osnovu rashoda iz 2022. godine, stim da se vodilo računa i o uštedama, tako da su neki troškovi smanjeni i do 20%, ili su potpuno ukinuti, dok su neki objektivno povećani u rasponu od 5-12%, što govori da mi i dalje ovu Ustanovu vidimo kao perspektivnu, te da je želimo unaprijediti kroz stručnost i znanje, na zadovoljstvo, prije svega, kako nas uposlenih, tako i Vas kao osnivača. To naravno, iziskuje ulaganja, kao što su interne i eksterne edukacije uposlenih, nabavka opreme, akreditacije, validacije metoda, kalibracije aparata, kupovina standarda, kupovina novog repromaterijala, servisi opreme, kao i ostale troškove koji su neophodni da bi Zavod održao postignuti nivo, koji nikako i niko ne može da ospori i vrati unazad. U 2023. godini smo, kroz planirane troškove u ime plata i ostalih naknada uposlenih u iznosu od 5%, uvrstili obuku mladih potencijalnih budućih stručnjaka (pripravnik-volontera), i na taj način planiramo

mladim ljudima omogućiti konkurisanje na buduće konkurse za radna mjesta koja za ovu struku treba tek otvoriti.

Troškovi neproizvodnih usluga kao što su zdravstvene, smanjene su u 2023.g., za cca 30%, iz razloga što smo uspjeli pokrenuti još tri metode, pa nam za istu više nije potreban podugovarač za koje smo prinuđeni plaćati drugim ustanovama, kako bismo imali kompletnu uslugu za komitenta.

J.U. "Veterinarski zavod" Bihać ima prijeku potrebu za proširenjem prostornih kapaciteta odnosno nadogradnju postojećeg objekta ili izgradnju novog kako bi udovoljio evropskim normama ustanova našeg tipa, a i kako bi mogli zadržati našu djelatnost u skladu sa potrebama tržišta, jer smo mi samo finansirajuća ustanova te iz tog razloga ne trpimo inprovizacije zbog kojih bi mogli ugroziti broj komitenata koji u ovom trenutku posluju sa nama. To su nam u više navrata potvrdile i razne komisije iz nadzora našeg rada, da su saglasne i da je na zadovoljavajućem nivou rad laboratorija ali i ne uslovi rada u smislu prostora i kapaciteta prostorija. Trošak za eventualnu izradu projektne dokumentacije za dogradnju zgrade Zavoda i rekonstrukciju postojećeg prostora ili izgradnju novog objekta je prijeko potreban iz razloga što smo prevazišli postojeći prostor, u smislu kvadrature i onog što radimo, i sve je u skladu s postojećom legislativom koja određuje to područje. O istom ćete biti blagovremeno obavješteni s obzirom da smo za isto prinuđeni da realiziramo kroz kreditno zaduženje, a koje bi se vraćalo iz vlastitih sredstava. Godinama, ova Ustanova čeka da se realizira ovaj tip projekta i s obzirom da nismo do sada dobili od Vas po ovom osnovu materijalna sredstva, osim pisanog traga da ste saglasni i da nama treba prostor, prinuđeni smo sami uz Vašu saglasnost koristiti kreditno zaduženje kroz propisanu zakonsku proceduru, potrebne elaborate i projekat, ako se uspije planirano realizirati od ideje do prvih koraka u pokretanju istog.

Također smo planirali i sredstva iz granta veterinarskom zavodu za 2023.godinu iz Budžeta Vlade USK-a u iznosu od 250.000 KM, te ista nismo uračunali u rashode za poslovanje za 2023. godinu, ali svakako računamo na njih kroz ukupni prihod zavoda jer smatramo da je to na neki način i obaveza osnivača prema nama, a i nama satisfakcija jer smo ustanova koja pozitivnim primjerom predstavlja naš kanton u BiH, i van njenih granica. Naravno da taj iznos nije ni blizu potrebnom kada je u pitanju rad i razvoj ove ustanove što je vidljivo i iz planiranih rashoda, koje uvijek moramo pomno planirati, a nikad sa sigurnošću ne možemo računati na ista, a u istu ruku ispoštovati ugovorene obaveze prema komitentima, jer sav rad i potrebe ove ustanove su se do sada zasnivala na ličnom i kolektivnom uloženom trudu i odricanju koji se vraća kroz rezultate poslovanja, odnosno mogućnost servisiranja planiranih troškova.

Tabela 8: Planirana struktura rashoda i prihoda u 2023.g.

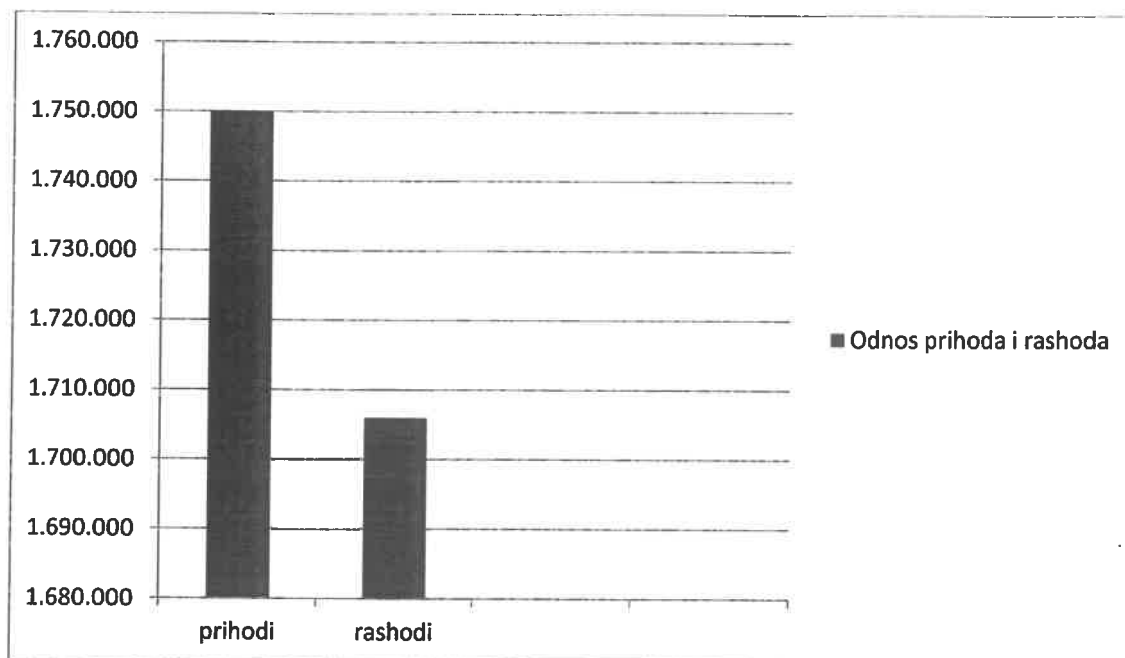
Planirani rashodi za 2023.g.	Planirani prihodi za 2022.god	Planirana očekivana dobit
1.900.500,00 KM	1.850 500,00KM	49.500,00 KM

U obrazloženju strukture finansijskog plana i poslovanja uopće, važno je istaknuti činjenicu da se ostavlja mogućnost unutarnje preraspodjele, odnosno korekcija navedenih stavki u okviru naznačenih sredstava uvažavajući odredbe MRS (međunarodnih računovodstvenih standarda).

Sagledavajući 2023. godinu i, općenito, situaciju u regionu, Program rada donesen je s maksimalno realnog stanovišta sagledavanja činjenica, odnosno poslovanja u toku 2022.godine, koja je bila izrazito teška za razliku prethodnih godina, kada se prvenstveno gleda, sa stanovišta naplate usluga, kao i broja komitenata koji su imali prekide u svom radu iz razloga elementarnih nepogoda, to jest utjecaja COVID 19 pandemije.

Program rada za 2023. godinu iz naprijed navedenog, prije svega, ima karakter realnog da se zadrži postojeće stanje ka laganom proširenju i razvoju ustanove uz maksimalnu opreznost praćenja potreba tržišta.

Grafikon br.4

D. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Aspekti razvoja i obima djelovanja J.U. „Veterinarski zavod“ Bihać kroz navedene planirane aktivnosti i programske ciljeve za 2023. godinu stavljaju u prvi plan pravila esnafa struke kroz zakonsku obavezu da vodi računa o nečemu što se zove zaštita zdravlja životinja, veterinarsko javno-zdravstvo koje ujedno ima za posljedicu bitan činjenični faktor - ZDRAVLJE LJUDI.

U prilog ovoj ključnoj riječi i činjenici, nezaobilazna je konstatacija da generalno, realizacija ovog Programa i rad Zavoda promovišu, između ostalog i:

- aktivno učešće u rješavanju problema epidemija aktuelnih zaraznih i parazitarnih bolesti i zaustavljanju širenja tih bolesti među ljudima i životinjama,
- umanjeње utjecaja određenih bolesti životinja na stanovništvo (zoonoza),
- smanjenje gubitaka jedinki usljed bolesti,
- poboljšanje zdravstvene ispravnosti namirnica animalnog porijekla kao i hrane općenito, a time i jačanje konkurentske sposobnosti domaćih proizvođača i prerađivača u cilju supstitucije uvoza izvozom,
- zaštitu ekonomskih interesa domaćih proizvođača i potrošača,
- poboljšanje stočarske proizvodnje,
- poboljšanje i unapređenje mljekarske proizvodnje
- udovoljiti potencijalnim izvoznicima namirnica animalnog porijekla analizu gotovih proizvoda ili sirovina uz poštivanje evropskih standarda
- Unaprijeđenje općenito veterinarskog javnog – zdravlja
- Nastojati aplicirati što više samoicijativnih projekata prema višim instancama vlasti i institucijama koje podržavaju našu oblast

Kroz svoj domen rada, Zavod obezbjeđuje konačne spoznaje i parametre koji projiciraju primjenu dijagnostičkih postupaka kontrole zdravlja životinja kao i kontrole zdravstvene ispravnosti i sigurnosti hrane.

Određeni svjetski standardi iz oblasti sigurnosti hrane neminovno uslovljavaju usvajanje i primjenu istih u proizvodnji hrane uključujući implementaciju određenih znanja vezanih za mikrobiologiju hrane, toksikologiju, osiguranje i kontrolu kvalitete, higijenu, sanitaciju i dr.

Zahvaljujući poznavanju osnovnih strukturalnih elemenata i načela iz domena veterinarskih i prirodno tehnoloških nauka, Zavod je zauzeo stajalište da utvrđivanje zdravstvene i higijenske ispravnosti hrane u smislu monitoringa i kontrole sigurnosti, ima svoj početak mnogo prije nego što proizvod dospje do potrošača, što naravno ne isključuje provjeru finalnog proizvoda.

U kontekstu navedenog, važno je istaknuti aktivnu ulogu Odjela za dijagnostiku zaraznih i parazitarnih oboljenja, kao i Odjela za higijenu namirnica kao završnice i ključne karike u procesima kontrole i prevencije. Naravno, ne smije se zanemariti i uloga ostalih Odjela sa svojim laboratorijama i odjeljenjima koji čine početnu stanicu definicije zdravlja životinja i sigurnosti hrane i koji upotpunjuju i zaokružuju jednu cjelinu, u funkcionalnom smislu riječi.

U prilog potvrde sveobuhvatnosti i ozbiljnosti rada Zavoda po standardiziranim svjetskim mjerilima. Zavod je ujedno i prva veterinarska ustanova na području FBiH kojoj je uručen i certifikat 17025 : 2018 kao i 14001 kao garancije za daljnju ekspanziju na polju usvajanja novih znanja, uvođenju novih metoda rada, realizacijom zacrtanih ciljeva a time i proširenja djelokruga rada Zavoda, institucija u F BiH koja je uspješno dobila i reakreditaciju za pomenuti ISO standard u oktobru mjesecu 2019 godine, kao i za isti standard od strane Hrvatske akreditacijske agencije čime smo postali jedina takva laboratorija za područje hrane u BiH, kao i jedina da posjeduje dvojnu akreditaciju, čime smo dokazali da svoje znanje i stručnost znamo prezentirati i pokazati i stručnjacima ne samo naše države već i van granica iste.

Program rada Zavoda za 2023.godinu je prevashodno održivog karaktera, razvojnog veoma ambicioznog i finansijski zahtjevnog te može se reći realan ako se gleda u pravcu usaglašavanja naše legislativne sa EU legislativom te traženju mjesta ove Ustanove na tržištu Bosne i Hercegovine.

U obrazloženju njegove osnovne dimenzije nalaze se slijedeći elementi:

- **proširenje prostornih kapaciteta, u građevinskom smislu riječi,**
- usavršavanjem laboratorija, a time i spektra laboratorijskih analiza i usluga
- zaposleni stručnjaci , između ostalog, imaju obavezu dovesti Zavod na jedan viši institucionalni nivo,
- ulaganje u nove metode, dijagnostičke postupke kroz edukacije i praktičan rad kako bi stupanj sigurnosti i rezultati analiza bili što meritorniji,
- ulaganje u vlastite stručne kadrove u smislu doškolovavanja i usmjeravanja u one oblasti rada koje su neophodne i prioritetne za Zavod.
- Iznalaženja mogućnosti učešća stranih eksperata za pojedine oblasti kako bi što spremniji bili u nadolazećem periodu kad bi se trebala iskristalizirati vrsta i način izvoza iz BiH
- Održavanje akreditacije od strane BATA

Percepcija razvojne komponente, pa i strategije Zavoda podrazumijeva, osim vlastitih odricanja i ulaganja, i uzimanje aktivne uloge Osnivača i svih relevantnih institucija društva u smislu svake vrste podrške, pa i finansijske i kroz realizaciju zajedničkih interesa koji se reflektiraju u formi osnovnog razloga postojanja Zavoda, a to je u konačnici- zaštita zdravlja ljudi.

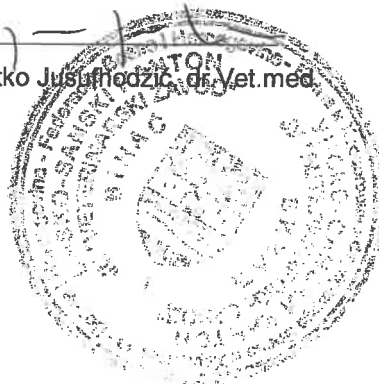
To je ujedno i imperativ svih nastojanja i zalaganja zaposlenika J.U." Veterinarskog zavoda Bihać.

U perspektivi menadžment Zavoda teži tome da Zavod ostane klasificiran i prepoznatljiv kao ustanova respektabilnog značenja i nivoa koja će u okviru svojih nadležnosti i djelokruga rada odgovoriti i odgovarati svim zahtjevima tržišta, pronalazeći načine prilagodbe svoga rada u okvirima zakonskih normi koje su definirane europskom legislativom.

Nedvojbeno je da je Zavod kroz projicirani Program rada za 2023.godinu na dobrom putu ostvarenja pozitivnih ideja i zamisli što će svoju potvrdu naći u narednom periodu.

Direktor

2) —
Mr. sci. Zlatko Jusufhodžić, dr. vet. med.

Bihać, januar 2023.